

Predstavljamo normoteku

Ana Marija Boljanović, prof.
voditeljica Odsjeka za poslove normoteke

**10. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica
Opatija, 24.- 26. travnja 2008. godine**

Sadržaj

- Kratko o povijesti normoteke
- Fond normoteke
- Što su norme i čemu služe?
- Gdje su i kako dostupne norme?
- Alati za pretraživanje
- Usluge normoteke

Kratko o povijesti normoteke

- 1979. centralna standardoteka
- 1993. u sklopu Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo
- HZN - nacionalno normirno tijelo započelo s radom 2005.
- Članstvo HZN-a u europskim organizacijama za normizaciju (CEN, CENELEC) – preduvjet za članstvo RH u EU
- Normoteka – Odsjek u sklopu HZN-a

3

Fond normoteke

- norme i normativni dokumenti (HZN, CEN, CENELEC, ETSI, ISO, IEC, DIN, BS, ASTM)
- katalozi
- glasila
- priručnici
- strani i domaći stručni časopisi
- druge stručne publikacije

4

Što su norme?

- dokument donesen konsenzusom i odobren od priznatog tijela, koji za opću i višekratnu uporabu daje pravila, upute ili značajke za djelatnosti ili njihove rezultate s ciljem postizanja najboljeg stupnja uređenosti u danome kontekstu
- norma je pravilo postupanja i zajednički temelj za mjerjenje napretka, prihvatljivosti i postignuća
 - eng. **standard**
 - njem. **Norm**
 - franc. **norme**

Čemu služe norme?

- olakšavaju trgovinu
- pomažu razvoj osiguravajući jednake mogućnosti
- pomažu uklanjanju zapreka
- čine svijet sigurnijim
- certificiraju kvalitetu poslovanja
- stvaraju zdrav okoliš i okoliš za zdravlje
- brinu za kupce
- potiču razmjenu tehnologije i inovacija
- pomažu svladavanju jezičnih i kulturnih prepreka
- pomažu širenju znanja

Usporedba: norma - propis

	NORMA	TEHNIČKI PROPIS
Primjena	dragovoljna	obvezna
Sudionici Postupka	svi zainteresirani	zakonodavac
Način pripreme	konsenzus	većina u zakonodavnome tijelu
Postupak	puna transparentnost postupka	transparentnost
Primjer	ISO; EN; HRN	zakon, pravilnik

Tko treba norme ili tko su korisnici normoteke?

- proizvođači
- uslužne tvrtke
- gospodarstvo
- potrošači
- javna poduzeća
- obrazovne ustanove
- laboratorijski
- certifikacijska tijela
- ...

Dostupnost

- Uz naplatu putem narudžbenice – papirnati oblik
- E-prodaja?
- Besplatno na uvid u normoteci 70% u elektroničkom obliku
- Podaci o normama na internetskim stranicama organizacija za normizaciju
- www.hzn.hr

Pretraživanje

- Baze podataka
- On-line katalozi – ažuriranje stalno
- Prema različitim kriterijima i kombinacijom
- Najčešće:
 - Prema oznaci norme
 - ICS-u
 - TC-u
 - Datumu objave, ustanovi i sl.

ICS – međunarodna razredba norma

- do 1996. norme razvrstavane prema Univerzalnoj decimalnoj klasifikaciji – UDK
- Odbor za informacije, sustav i usluge – INFCO stvorio novi sustav – ICS
- ICS se redovito nadopunjuje
- trenutno je na snazi šesto izdanje objavljeno 2005. godine
- ICS je hijerarhijska razredba koja se sastoji od tri razine:
 - **prva razina** obuhvaća 40 područja
 - **druga razina** područja se dijele na 392 skupine
 - **treća razina** 144 skupine dijele se na 909 podskupina
- primjer:
 - **13** ZAŠTITA ZDRAVLJA I OKOLIŠA. SIGURNOST
 - **13.020** Zaštita okoliša
 - **13.020.20** Ekogospodarstvo

Tehnički odbori

- >140 HZN tehničkih odbora pokriva većinu europskih i međunarodnih odbora
 - radne skupine
 - donose odluku o prihvaćanju norma
 - rade na prijevodima norma
 - promocija normizacije
- Pravilnik o članstvu, prijave na www.hzn.hr

Prikaz tehničkih odbora za područje informacijskih znanosti

- HZN/TO 46, *Bibliotekarstvo, dokumentacija i informacije*
(nova oznaka HZN/TO 550)
- HZN/TO Z1, *Informacijska tehnologija*
- HZN/TO 546, *Zaštita kulturnog dobra*
- HZN/TO 145, *Grafički simboli*
- HZN/TO 37, *Nazivlje (načela i usklađivanje)*

Usluge normoteke - uz naplatu

- Jednokratno informiranje u određenom području normizacije
- Trajno informiranje u određenom području normizacije
- Pretplata na norme
- Stalne narudžbe norma prema određenom području

Usluge normoteke - besplatno

- Uvid u cijelokupan fond
u uredovno vrijeme od 8:30 do 16:00
- Pomoć djelatnika normoteke u pretraživanju
- 4 računala
- Baze, katalogi, rječnici, enciklopedije...
- tel.: 01 610 60 51 / 01 610 60 59
- e-poštom
- faksom

15

Posjetite nas!

**normoteka@hzn.hr
Ulica grada Vukovara 78
(Istočni ulaz)**

www.hzn.hr

